

ZAPISNIK

sa 42. sjednice Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, održane 11. decembra 2015. godine

Sjednica je počela u 12,45 časova.

Sjednici je predsjedavala Marija Maja Čatović, zamjenica predsjednika Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Predrag Sekulić, Šefkija Murić, Nada Drobnjak, Obrad Mišo Stanišić, Danko Šarančić i Azra Jasavić.

Sjednici nijesu prisustvovali članovi Odbora: Slaven Radunović, Koča Pavlović, Damir Šehović, Genci Nimanbegu i Predrag Bulatović.

Sjednici su u ime Sekretarijata Odbora prisustovale: Marija Maraš, sekretarka i Sanja Bulatović i Marija Milošević, saradnice.

Sjednici su prisustvovali Ivan Ivanišević, generalni direktor Direktorata za međunarodnu saradnju i evropske integracije u Ministarstvu unutrašnjih poslova (MUP); Miloš Vukčević, generalni direktor Direktorata za bezbjednosno – zaštitne poslove i nadzor MUP-a; Zoran Tomić, sekretar Ministarstva održivog razvoja i turizma (MORT); Marija Vukčević, generalna direktorica za evropske integracije u MORT-u; Ljiljana Simović, generalna direktorica Direktorata za evropske integracije, programiranje i implementaciju EU fondova u Ministarstvu rada i socijalnog staranja; Novo Radović, generalni direktor Direktorata za poreski i carinski sistem u Ministarstvu finansija; Đorđije Žurić, pomoćnik direktora Poreske uprave (PU); Siniša Kovačević, glavni poreski inspektor u PU; Brano Janković, šef odsjeka za naknadnu kontrolu u Upravi carina; Mubera Kurpejović, direktorica Direktorata za visoko obrazovanje u Ministarstvu prosvjete; Snežana Radović, generalna direktorica za evropske poslove u Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija (MVPEI); Šučko Baković, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda; Veselin Vučković, zamjenik vrhovnog državnog tužioca; Blanka Radošević Marović, pomoćnica ministra za ljudska i manjinska prava; Marijana Laković-Drašković, generalna direktorica Direktorata za pravosuđe u Ministarstvu pravde (MP); Nataša Radonjić, načelnica Direkcije za organizaciju pravosuđa u MP; Miodrag Čanović, direktor Direktorata za energetiku u Ministarstvu ekonomije (ME) i Radmila Damjanović, načelnica u Direktoratu za energetiku u ME.

Sjednica je bila otvorena za javnost i ispraćena od strane predstavnika medija.

* * * * *

Nakon što je zamjenica predsjednika Odbora konstatovala da postoji kvorum za rad i odlučivanje, te pozdravila uvažene goste, predstavljen je predloženi

DNEVNI RED :

- Usvajanje zabilješke sa 39. sjednice Odbora –
- Usvajanje zapisnika sa 41. sjednice Odbora –

1. Stepen realizacije preporuka usvojenih na X sastanku Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje (POSP).

Nakon usvajanja dnevnog reda, zamjenica predsjednika Odbora Čatović je pozvala kolege da se izjasne o zabilješci sa 39. i zapisniku sa 41. sjednice Odbora, te konstatovala usvajanje datih dokumenata u formi u kojoj su dostavljeni članovima.

* * * * *

TAČKA 1

STEPEN REALIZACIJE PREPORUKA USVOJENIH NA X SASTANKU PARLAMENTARNOG ODBORA ZA STABILIZACIJU I PRIDRUŽIVANJE (POSP)

Prije početka razmatranja Deklaracije sa preporukama koja je usvojena na X sastanku Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, zamjenica predsjednika Odbora Marija Maja Čatović upoznala je članove Odbora sa metodologijom rada, koja se ogledala u razmatranju svake preporuke ponaosob uz učešće predstavnika institucija nadležnih za realizaciju te preporuke.

Zbog obaveza predstavnika određenih državnih institucija, redosljed razmatranja preporuka je zavisio od njihovih mogućnosti da prisustvuju sjednici, a ne isključivo od hronološkog reda preporuka u usvojenoj Deklaraciji POSP-a.

Preporuka 1:

Pozdravlja otvaranje dva dodatna pregovaračka poglavlja (poglavlje 16: Porezi i poglavlje 30: Vanjski odnosi) i izražava nadu da će konkretni napredak u ostvarivanju mjerila olakšati proces pregovora i podržati proces integracija; ponovo ukazuje da reforme u oblasti vladavine prava predstavljaju srž procesa evropske integracije, te da su nužan preduslov za ostvarivanje napretka u cjelokupnim pregovorima o pristupanju; naglašava da politička volja ostaje najvažnija za ostvarivanje i održavanje suštinskog napretka u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, posebno korupcije na visokom nivou, koji je pokazatelj nezavisnosti, efikasnosti i profesionalnosti pravosudnog sistema.

S obzirom da je pomenuta preporuka u nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija (MVPEI), u ime Ministarstva prisutnima se obratila Snežana Radović, generalna direktorica za evropske poslove. Govoreći o dinamici pregovora, Radović je konstatovala otvaranje poglavlja 16 – Porezi i 32 – Vanjski odnosi, te 9 – Finansijske usluge i 21 – Transevropske mreže, uz očekivanje otvaranja novih poglavlja u skorijem periodu. Svjesni da je vladavina prava srž pregovora, Radović je podsjetila na prioritet ostvarivanja obaveza u okviru poglavlja 23 i 24. U dijelu reforme pravosuđa, od prethodnog sastanka POSP–a otvoren je Sekretarijat Tužilačkog savjeta u julu mjesecu, a nakon usvajanja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji očekuje se popunjavanje još osam radnih mjesta, kako bi se zaokružio administrativni okvir. Takođe, nastavila je Radović, donijet je set podzakonskih akata kako bi se zaokružio proces uspostavljanja sistema izbora, ocjenjivanja i unapređenja sudija i tužilaca. Novi zakon o Centru za obuku u sudstvu i tužilaštvu donijet je u septembru. Što se tiče borbe protiv korupcije, usvojene su izmjene Zakona o krivičnom postupku i novi zakon o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, dok je u junu izabran glavni specijalni tužilac i osam specijalnih tužilaca, Savjet agencije i direktor Agencije za sprečavanje korupcije, koja počinje sa radom u januaru 2016. godine. Stvoreni su uslovi za formiranje četiri policijske jedinice za finansijske isprave za borbu protiv visoko tehnološkog kriminala, protiv trgovine ljudima i terorizma. Jedan od ključnih zahtjeva je izbor rukovodioca specijalnog policijskog odjeljenja, što se uskoro očekuje.

U raspravi koja je uslijedila, poslanica Azra Jasavić je ocijenila da je, pravno posmatrano, situacija u ovoj oblasti solidna, ali da sa stanovišta primjene nije zadovoljavajuća. Samo

tužilaštvo mora dati veći doprinos i kao prioritet imati neselektivnost u djelovanju. Specijalni tužilac se ne može sam baviti cjelokupnim radom onih koji su negativno djelovali u proteklih 25 godina, naglasila je; to je obaveza i tužilaca i osnovnog tužilaštava. Jasavić je zaključila time da organizovan kriminal i svaki drugi kriminal mora biti predmet istrage.

Zamjenik vrhovnog državnog tužioca Veselin Vučković u svom obraćanju prisutnima kazao je da će Vrhovno državno tužilaštvo ispunjavati obaveze saglasno zakonu i u skladu sa svojim nadležnostima, te da će rezultete rada prikazati kroz godišnji izvještaj, koji će na kraju ocijeniti Skupština.

Jasavić je poželjela uspješan rad Vrhovnom državnom tužilaštvu i kazala da ima podršku poslanika, ali da očekuje jednak pristup u istražnim predmetima.

Preporuka 2:

Pozdravlja donošenje Strategije reforme pravosuđa za period 2014–2018. i više zakona u skladu sa Akcionim planom za Poglavlje 23; sa zadovoljstvom konstatuje da je izabran novi Vrhovni državni tužilac i iskazuje očekivanje da će novi Vrhovni tužilac opravdati ukazano povjerenje; poziva na brzo i efikasno sprovođenje drugih relevantnih akcionih planova i strategija i izražava mišljenje da napredak u pregovorima treba da bude praćen stvarnim napretkom u sprovođenju i primjeni.

U ime Ministarstva pravde koje je nadležno za realizaciju ove preporuke, prisutnima se obratila Marijana Laković-Drašković, generalna direktorica Direktorata za pravosuđe u Ministarstvu pravde i tom prilikom istakla da su, na osnovu Strategije reforme pravosuđa i akcionih planova koji je prate, usvojena dva polugodišnja izvještaja o realizaciji mjera iz akcionih planova. Na osnovu izvještaja, konstatovala je da je od 168 aktivnosti realizovano njih 40, 92 se realizuju u kontinuitetu, djelimično je realizovana 21 aktivnost, a nerealizovanih je 15, odnosno 9% što je, prema njenim ocjenama, zadovoljavajuće. Intenzivan trud se ulaže u kontinuitetu i na implementaciji značajnih zakonskih izmjena, kako u organizacionom aspektu pravosuđa tako i u postupcima koji se vode pred sudovima i državnim tužilaštvom. S tim u vezi, ključnu ulogu za implementaciju organizacionih zakona imaju Sudski i tužilački savjet, a u pogledu procesnog zakonodavstva, sudovi i državno tužilaštvo. Laković-Drašković je najavila da se od 1. januara 2016. godine očekuje puna primjena novog sistema izbora sudija i tužilaca na nivou Crne Gore i sistema ocjenjivanja i napredovanja sudija na osnovu objektivnih ocjena njihovog rada. Primjena procesnog zakonodavstva daće rezultate u pogledu postupaka, kroz pružanje kvalitetnih obuka sudijama i državnim tužiocima, ocijenila je Laković-Drašković.

Pored Ministarstva pravde, realizacija preporuke dijelom zavisi i od Vrhovnog državnog tužilaštva, u čije ime se prisutnima na sjednici obratio zamjenik vrhovnog državnog tužioca Veselin Vučković, te istakao da je izgradnja administrativnog okvira Specijalnog državnog tužilaštva i Sekretarijata Tužilačkog savjeta u završnoj fazi.

Pošto nije bilo komentara članova Odbora, prešlo se na razmatranje sljedeće preporuke.

Preporuka 3:

Poziva nadležne organe da putem obuka ojačaju kapacitete tužilaštva, sudstva, policije i drugih organa za sprovođenje zakona i da obezbijede čvrste rezultate u pogledu istraga, gonjenja i presuda na svim nivoima, uključujući slučajeve korupcije na visokom nivou; pozdravlja donošenje zakona o sprečavanju korupcije, naročito zakona o lobiranju, upravnom postupku i javnim nabavkama i izmjene zakona o sprečavanju sukoba interesa; poziva na njihovo efikasno sprovođenje; i naglašava značaj uspostavljanja pouzdanih institucija s ciljem podrške koherentnoj politici prevencije, suzbijanja i kažnjavanja korupcije.

Ova preporuka dio je nadležnosti Ministarstva pravde i Ministarstva unutrašnjih poslova, pa je u vezi sa istom Laković-Drašković kazala da su stvoreni uslovi za početak rada Agencije za

sprečavanje korupcije, te je podsjetila na formiranje Centra za obuku sudija i tužilaca. Zakonom su propisane zajedničke i pojedinačne obuke za sudije, tužioce i policiju i druge povezane profesije, u cilju efikasnijeg funkcionisanja pravosuđa. Izabran je Upravni odbor Centra, donijet statut i uputila se pisma VDT-u i predsjednici Vrhovnog suda kako bi se utvrdila lista kandidata za obuku. Očekuje se više ekspertskih misija na temu sprovođenja istraga, finansijskih istraga, uloga istražitelja u istrazi, prikupljanja značajnih dokaza u istrazi i sl. Podsjetila je da je Savjet Agencije za sprečavanje korupcije formiran juna 2015. godine, a do sada su usvojeni Poslovnik o radu Agencije, Statut Agencije, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, kao i Predlog budžeta. U toku je pribavljanje mišljenja od Sekretarijata za zakonodavstvo za sedam podzakonskih akata donijetih u cilju efikasnijeg funkcionisanja i sprovođenja nadležnosti Agencije, a posebno kontrole finansiranja izborne kampanje. Pomenula je i formiranje odjeljenja za kontrolu političkih subjekata, u kojem su predviđena radna mjesta za četiri službenika.

U ime Ministarstva unutrašnjih poslova, prisutnima se obratio Ivan Ivanišević, generalni direktor Direktorata za međunarodnu saradnju i evropske integracije, koji je nastavio na fonu priče svojih prethodnika, konstatujući značaj saradnje sa Europolom. On je informisao prisutne da od 1. novembra Crna Gora učestvuje u radu četiri agencije Europolu i da na taj način razvija svoje kapacitete. Uspostavljen je intranet sistem elektronske razmjene informacija na nacionalnom nivou, te započet rad na izradi softverskog sistema; Ivanišević je istakao da u finansijskom smislu veliku podršku dobijamo kroz evropske fondove. Prema njegovim riječima, na nedavno održanoj konferenciji posvećenoj unapređenju kapaciteta Uprave policije, ukazano je na potrebu da zemlje Zapadnog Balkana održe treninge i obuke koji se tiču anititerorizma.

U raspravi koja je uslijedila, poslanica Azra Jasavić imala je komentar u vezi sa Centrom za obuku sudija i tužilaca i finansijskim istragama, kao jednom od ključnih oblasti u kojoj postoji nedostatak kadra i kapaciteta. U tom pravcu je ohrabrila aktivnosti u procesu obučavanja, te naglasila značaj sprečavanja sticanja imovine kriminalom i činjenicu da bi tim pitanjem trebalo da se bavi i policija i Vrhovno državno tužilaštvo. „Nedavni protesti su pokazali da je djelovanje policije za poštovanje, ali ono što nije za poštovanje već analizu su ekcesni slučajevi, koji su morali biti brže istraženi“, dodala je Jasavić i nastavila da „policija ne smije ignorisati zahtjev tužilaštva kao prvi aksiom Zakona o krivičnom postupku koji mora biti ispoštovan, ali ni tužilaštvo ne smije biti selektivno u svom djelovanju“.

U svom odgovoru, Laković-Drašković je kazala da sprovođenje finansijskih istraga ima za cilj primjenu Zakona o oduzimanju imovinske koristi strečene kriminalnom djelatnošću, te da je dogovorena saradnja u cilju obuka u toj oblasti sa Ministarstvom pravde Bavorske.

Vučković je kazao da je saradnja policije i tužilaštva dobra, te da tužilaštvo djeluje neselektivno, a sve u skladu sa zakonom. Svi predmeti podliježu mehanizmima hijerarhije i subkoordinacije od državnog tužioca do vrhovnog državnog tužioca i dnevno se prate, a zavisno od faze postupka pružaju se sve potrebne informacije.

Miloš Vukčević, generalni direktor Direktorata za bezbjednosno – zaštitne poslove i nadzor u MUP-u kazao je da je saradnja policije i tužilaštva znatno unaprijeđena i biće još bolja u smislu obezbjeđivanja efikasnog i u skladu sa zakonom funkcionisanja obje institucije. Naglasio se da se ulažu naponi za obuku policijskih službenika.

Preporuka 4:

Pozdravlja donošenje Akcionog plana za jačanje zakonodavne i nadzorne uloge Skupštine u 2015. godini; ohrabruje parlamentarne činioce da poboljšaju Zakon o parlamentarnoj istrazi; konstatuje potrebu da se na zadovoljavajući način riješe afere Snimak i Telekom u skladu sa zakonom; pozdravlja usvajanje Etičkog kodeksa poslanika u decembru 2014. godine, kao dobro polazište koje treba dalje unaprijediti; poziva Vladu da razmotri relevantne preporuke crnogorskog Parlamenta i da poboljša pristup Parlamenta informacijama.

U diskusiji o ovoj preporuci u dijelu transparentnosti institucije i slobodnog pristupa informacijama učestvovao je generalni sekretar Skupštine, Siniša Stanković.

Stanković je podsjetio da je prvi Akcioni plan donijet 2010. godine, u skladu sa mišljenjem Evropske komisije, a od tada Skupština redovno donosi izvještaje koji prate sprovođenje akcionih planova. Takođe, ukazao je na to da se u Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2015. godinu navodi da je Skupština zadržala nivo transparentnosti i da redovno odgovara na zahtjeve traženih na osnovu prava na slobodni pristup informacijama, čiji je učinak shodno istraživanju Centra za demokratsku tranziciju stoprocentan. Osim toga, Crna Gora ima najotvoreniji parlament u regionu među balkanskim zemljama u procesu pristupanja EU, uključujući i dvije članice EU, Sloveniju i Hrvatsku.

Preporuka 11:

Ohrabruje ulaganje daljih napora u jačanje kapaciteta Kancelarije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda u slučajevima borbe protiv diskriminacije i zaštite ljudskih prava; pozdravlja činjenicu da je Zakon o zabrani diskriminacije gotovo u potpunosti usklađen sa pravnom tekovinom EU; poziva vlasti da obezbijede sve neophodne finansijske i administrativne resurse Savjetu za zaštitu od diskriminacije.

Zamjenica predsjednika Odbora dala je riječ Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, Šučku Bakoviću.

Baković je u svom obraćanju kazao da je u 2015. godini na rad u Kancelariji ombudsmana primljeno pet novih službenika, iako su Akcionim planom za poglavlje 23 bila planirana četiri. On je najavio zapošljavanje još četiri službenika, te kazao da će se u 2017. godini ostvariti puno zaposlenje u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji; što se tiče finansijske „pokrivenosti“ novih zapošljavanja, Baković ne vidi problem. Obuke se sprovode u saradnji sa Evropskom unijom, Savjetom Evrope, ali i Upravom za kadrove, a utvrđene su smjernice u cilju postupanja u pojedinačnim slučajevima na način da se obezbijedi zaštita od diskriminacije i torture.

Preporuka 14:

Pozdravlja činjenicu da je broj učenika romske populacije povećan; međutim, ostaje zabrinut zbog i dalje visoke stope prekida školovanja i niskog udjela učenica romske populacije; naglašava potrebu za ulaganjem dodatnih napora u unapređenje dostupnosti zapošljavanja pripadnicima romske populacije i smanjenje siromaštva; naglašava, takođe, da se Romkinje suočavaju sa dvostrukom diskriminacijom koja je posljedica rodne pripadnosti i pripadnosti manjini u nepovoljnom položaju; poziva na jačanje inicijativa kojima se pruža podrška osnaživanju Romkinja.

Za sprovođenje ove preporuke nadležno je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, kao i Ministarstvo prosvjete, pa se u ime Ministarstva prosvjete prisutnima obratila Mubera Kurpejović, direktorica Direktorata za visoko obrazovanje. Ona je podsjetila da je značajno povećan broj Roma u obrazovnom sistemu, a već četiri godine se organizuju pripremni vrtići za romsku djecu. Inače, broj djece romske populacije u sistemu osnovnog obrazovanja je oko 1.900 za poslednju godinu, istakla je Kurpejović. U toku je inkluzija djece sa Konika u gradske osnovne škole uz obezbijeden prevoz, a posebno se prate djeca koja su u riziku da napuste škole i u tom smislu imaju učitelje i tutore koji razgovaraju i sa njima i sa članovima njihovih porodica, nastavila je. Oni se upisuju u srednje škole, po principu afirmativne akcije, a Kurpejovićevu posebno raduje činjenica da raste interesovanje za upis u visokoškolske ustanove.

Blanka Radošević Marović, pomoćnica ministra za ljudska i manjinska prava, pomenula je besplatno dijeljenje udžbenika osnovcima, te naglasila da je broj napuštanja škola potpuno zanemarljiv u srednjim školama i fakultetima, ali jeste prisutan kada je u pitanju osnovno

obrazovanje. U saradnji sa Zavodom za udžbenike publikovan je prvi romski bukvar i prvi crnogorsko – romski i romsko – crnogorski rječnik, koji sadrži oko 12.000 riječi. Radošević Marović se osvrnula na položaj Romkinja, koje trpe dvostruku diskriminaciju, i kao žene i kao Romkinje. Stoga se, nastavila je, kontinuirano radi na njihovoj edukaciji.

Nakon što je konstatovano da nema komentara, prešlo se na razmatranje sljedeće preporuke.

Preporuka 17:

Poziva na dugoročno planiranje u vezi sa turizmom u priobalnim područjima i na uspostavljanje snažnih mehanizama za sprečavanje uništavanja životne sredine i korupcije u sektoru prostornog planiranja, kao i u građevinskom sektoru; konstatuje potrebu izrade nacionalne strategije o energetici koja bi uzela u obzir različite izvore obnovljive energije kao i značaj poštovanja prirodne baštine i potrebu sprovođenja sveobuhvatne procjene uticaja na životnu sredinu.

Ova preporuka je u dijeljenoj nadležnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma i Ministarstva ekonomije, pa se u ime Ministarstva ekonomije prisutnima obratio Miodrag Čanović, direktor Direktorata za energetiku, koji je istakao da je usvojen nacionalni plan za obnovljive izvore energije i najavio uskoro otvaranje pregovaračkog poglavlja 15.

Zoran Tomić, sekretar Ministarstva održivog razvoja i turizma kazao je da je u toku rad na smanjenju aktivnosti gradnje u najužem priobalnom dijelu sa okvirnih 45% na 35%, kao i priključenje objekata koji nemaju građevinsku dozvolu, a sve u cilju, kako je kazao, razvoja kvalitetnog turizma. Što se tiče žvotne sredine, donešena su tri zakona na osnovu kojih se vrši procjena uticaja na životnu sredinu, a kada je riječ o prostornom planiranju u toku je izrada registra sa planskim dokumentima na osnovu kojih se izdaju građevinske dozvole.

Poslanica Nada Drobniak kazala je da se neposredno nakon X sastanka POSP-a pojavljuje problem Solane, pa je kopredsjedavajuća POSP-u i poslanica Evropskog parlamenta Analiza Dods (*Anneliese Dodds*) inicirala analizu i diskusiju o ovom pitanju.

Tomić je kazao da je Solana u stečaju, a stanište ptica je uzeto u zakup, dok je voda u bazenima sanirana. On je dodao da je planirano 35.000 eura za podršku u cilju zaštite ovog područja.

Preporuka 5:

Poziva vlasti da efikasno sprovedu preporuke OEBS/ODIHR-a, Venecijanske komisije i GRECO-a o izbornim pravilima u skladu sa evropskim standardima i najboljim praksama; primjećuje da su lokalni izbori bili narušeni navodima o izbornim nepravilnostima; naglašava potrebu sprovođenja adekvatne istrage o njima i, po potrebi, procesuiranja od strane nadležnih organa.

S obzirom na to da je ova preporuka u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, riječ je uzeo Ivan Ivanišević.

Ivanišević je kazao da je ministar Konjević u nekoliko navrata objasnio nadležnosti MUP-a i DIK-a po ovom pitanju. Ivanišević je kazao da MUP ima ovlašćenje za nabavku i softversko rješenje na osnovu kojeg će se uspostaviti elektronska identifikacija birača. Preporuke OEBS-a su više nadležnost DIK-a, a ne MUP-a, ali obje institucije stoje na raspolaganju za potrebnu saradnju.

Član Odbora za evropske integracije i član POSP-a Obrad Mišo Stanišić je pozdravio ideju razmatranja preporuka sa prethodnog sastanka POSP-a, ali je naglasio da je ovo inicijativa predsjednika Odbora i kopredsjedavajućeg POSP-u, koji bojkotuje rad Parlamenta. On je dodao da se svi procesi u Crnoj Gori odvijaju pod budnim okom Evropske unije, te konstatovao

da će i XI POSP biti dobra prilika da se predstavi situacija u Crnoj Gori, posebno rad Radne grupe formirane u cilju obezbjeđivanja fer i slobodnih izbora. Stanišić je najavio mogućnost učešća ministra Konjevića na narednom sastanku POSP-a, koji bi iz vizure izvršne vlasti predstavio aktuelna dešavanja u državi.

Nakon što nije bilo dodatnih komentara, nastavljeno je sa razmatranjem ostalih preporuka.

Preporuka 6:

Naglašava važnost jasnog odvajanja države i partija; pozdravlja novi zakon donijet u decembru 2014. godine o finansiranju političkih partija i podstiče sve političke partije da ostvare konkretne rezultate u pogledu njegovog efikasnog sprovođenja, u cilju znatnog smanjenja mogućnosti zloupotrebe javnih sredstava; izražava žaljenje zbog činjenice da su važni dijelovi relevantnog zakonodavstva usvojeni bez međupartijskog konsenzusa i stoga poziva sve parlamentarne partije da održe konstruktivan politički dijalog.

Za realizaciju ove preporuke zaduženo je Ministarstvo unutrašnjih poslova, a s tim u vezi Ivanišević je upoznao članove Odbora sa donešenim strategijama, ali je zamolio da se, zbog specifičnosti, materijal dostavi pisanim putem, ukoliko članovi izraze interesovanje za isto.

Preporuka 8:

Ponovo ističe značaj slobode izražavanja kao jedne od osnovnih vrijednosti Evropske unije; izražava zabrinutost zbog nedostatka napretka u oblasti slobode medija, o čemu svjedoči nepromijenjena pozicija Crne Gore na svjetskoj rang listi po slobodi medija za 2015. godinu, kao i zbog slabih profesionalnih i etičkih standarda među zaposlenima u crnogorskim medijima; smatra da je za produbljivanje demokratskih standarda za Crnu Goru neophodno da ima nezavisni javni medijski servis sa uređivačkom nezavisnošću; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog objavljenih članaka u listu „Informer“ koji propagira nacionalnu i vjersku mržnju; snažno osuđuje aktuelne napade ovog lista na aktiviste civilnog društva i progresivno orijentisane političare i poziva nadležne organe da zaštite aktiviste civilnog društva od takvih napada i stvore ambijent u kome oni mogu raditi bez straha od odmazde; ponovo se poziva Vrhovni državni tužilac da ispita sve okolnosti vezane za slučaj negativne kampanje lista „Informer“ prema aktivistkinji nevladinog sektora; poziva Komisiju da posveti posebnu pažnju slobodi medija i pruži dalju podršku Crnoj Gori u ostvarivanju napretka na ovom polju; prepoznaje potrebu poštovanja samoregulatornih etičkih medijskih standarda u cilju jačanja profesionalnosti i odgovornosti prema javnosti.

S obzirom na to da je ova preporuka u nadležnosti vrhovnog državnog tužioca, Veselin Vučković je kazao da su razmatrana četiri predmeta i sva su završena pravosnažnim odlukama, a ukoliko su potrebne informacije u vezi sa slobodom medija, Vrhovno državno tužilaštvo je voljno da iste dostavi pisanim putem.

Kada je riječ o slobodi medija, Ćatović je ukazala na značaj njihove samoregulacije, te da vrlo često ljudi dolaze u situaciju da budu diskreditovani zbog objavljivanja neistina.

Članica Odbora za evropske integracije i članica POSP-a Nada Drobnyak zatražila je informaciju od Ministarstva kulture o rezultatima sastanka održanog u Briselu posvećenom pitanju samoregulacije medija.

Preporuka 9:

Podsjeća da je, i pored kvalitetne zakonske regulative, postignut veoma ograničen napredak u pogledu ostvarivanja, Ustavom zajemčene, srazmjerne zastupljenosti manjinskih naroda i drugih nacionalnih zajednica u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne uprave;

podstiču se nadležne institucije da učine mnogo više nego do sada, na polju obezbjeđivanja srazmjerne zastupljenosti manjina i njihove veće integracije u svim oblastima društva.

U ime Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Blanka Radošević Marović je ukazala na značaj integracije manjina i s tim u vezi pomenula da je po treći put rađeno istraživanje o zastupljenosti manjina u državnim institucijama. Istraživanjem je obuhvaćeno ukupno 13.900 zaposlenih i ovo istraživanje je, za razliku od onog u 2011. godini, pokazalo da donekle postoji ravnoteža u pogledu strukture, ali da zastupljenost manjina u državnim organima nije u potpunosti ravnopravna. Shodno tome, u toku je sprovođenje niza mjera kako bi procenat zastupljenosti manjina bio što je moguće veći, a očekuje se primjena afirmativne akcije prilikom zapošljavanja.

Nije bilo dalje diskusije o ovom pitanju.

Preporuka 10:

Pozdravlja unapređenje pravnog okvira u pogledu prava lica sa invaliditetom; napominje da su dalje aktivnosti neophodne za usklađivanje sa pravnom tekovinom EU; poziva državne organe da poštuju Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom na način što će prihvatiti obavezu zapošljavanja invalidnih lica po kvotnom sistemu; poziva vlasti da ubrzaju napredak u vezi sa pristupačnošću objekata licima sa invaliditetom i izražava žaljenje zbog činjenice da većina državnih i lokalnih institucija, uključujući izabrane prioritetne zgrade (kao što su Skupština i sudovi), i dalje nije pristupačna licima sa invaliditetom; poziva vlasti na rješavanje preostalih nedostataka u pogledu rasne diskriminacije i odgovarajućih sankcija.

Sprovođenje ove preporuke je u dijeljenoj nadležnosti Ministarstva za ljudska i manjinska prava i Ministarstva rada i socijalnog staranja.

Ljiljana Simović, generalna direktorica Direktorata za evropske integracije, programiranje i implementaciju EU fondova u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, kazala je da je dio zakonske regulative koja se odnosi na zapošljavanje lica s invaliditetom unaprijeđen, ali postoji potreba za daljim unapređenjem i u toku je priprema izmjena i dopuna zakona o profesionalnoj rehabilitaciji. Istakla je zabrinutost zbog procenta visokoobrazovanih lica s invaliditetom koji iznosi svega 0,02%. U cilju podsticaja za zapošljavanje lica s invaliditetom, nedavno je raspisan oglas, a sprovodi se i program razvoja ljudskih resursa sa podrškom od oko 800.000 eura. Za pristupačnost objektima obezbijeđeno je 400.000 eura.

Radošević Marović je kazala da je Zakon o zabrani diskriminacije lica s invaliditetom i preko 90% usklađen sa Konvencijom UN-a, te da je postavio visoke standarde. Stoga, kako je navela, Skupština je donijela zaključak o usklađivanju unutrašnjeg zakonodavstva sa standardima koji su postavljeni ovim zakonom.

Nakon rasprave, prešlo se na razmatranje naredne preporuke.

Preporuka 12:

Izražava zabrinutost zbog ograničenog napretka u oblasti rodne ravnopravnosti, zastupljenosti žena u politici i na tržištu rada, kao i borbe protiv nasilja u porodici i poziva na ubrzanje napretka u tom pogledu; naglašava potrebu za unapređenjem kapaciteta institucija, uključujući bolju saradnju socijalnih službi i organa za sprovođenje zakona; poziva da se prednost da mjerama za zaštitu prava žrtava, te da se posveti posebna pažnja sprovođenju mjera sprečavanja, istrage i kažnjavanja slučajeva porodičnog nasilja kao i obeštećenju žrtava.

Ova preporuka je u nadležnosti Ministarstva za ljudska i manjinska prava i Ministarstva rada i socijalnog staranja.

Pomoćnica ministra za ljudska i manjinska prava Blanka Radošević Marović kazala je da je Zaštitnik za ljudska prava i slobode dužan da pruža zaštitu od diskriminacije. Ukazala je na

važnost učešća žena u političkom i ekonomskom životu, a s tim u vezi pomenula da prosječna zastupljenost žena na lokalnom nivou iznosi 26,52%. Dodatno, od sedamnaest ministarskih mjesta žene su zastupljene na dva, dok je na mjestima pomoćnika ministara zastupljenost žena preko 44%. Radošević Marović je istakla da se na ovu temu preduzimaju mjere za unapređenje socijalnih, političkih i ekonomskih i drugih prava žena u cilju dostizanja rodne ravnopravnosti.

U ime Ministarstva rada i socijalnog staranja, Simović je podsjetila da je Ministarstvo usvojilo Strategiju za sprečavanje nasilja u porodici, a s tim u vezi preuzelo i inicijativu pokretanja SOS linije. Ona je istakla da je otvaranje linije opravdao broj poziva u prvih mjesec dana njenog funkcionisanja, koji je iznosio 725 poziva, te da je to otvorilo potrebu za izradom baze podataka u okviru informacionog sistema.

Poslanica Nada Drobnjak je pohvalila djelovanje Ministarstva rada i socijalnog staranja, ističući to kao odličan primjer kako treba raditi u oblasti socijalne zaštite, rodne ravnopravnosti i sl.

U ime MUP-a, Ivanišević je ukazao na mogućnost besplatne pravne pomoći koja se nudi žrtvama nasilja, te kazao da su do sada procesuirane 1.004 prijave porodičnog nasilja.

S obzirom na to da nije bilo dodatnih komentara, nastavljeno je sa razmatranjem ostalih preporuka.

Preporuka 13:

Pozdravlja napore nadležnih organa da obezbijede LGBTI prava i prava na mirno okupljanje tokom posljednje Povorke ponosa u Podgorici; međutim, izražava ozbiljnu zabrinutost zbog toga što se napadi na članove i aktiviste LGBTI zajednice nastavljaju i da je samo mali broj slučajeva kvalifikovan i procesuiran kao krivično djelo; ponovo ističe značaj preduzimanja odlučnih koraka ka izgradnji kulture uključivanja i prihvatanja različitih oblika seksualnog i rodnog opredjeljenja.

U ime MUP-a, Miloš Vukčević je kazao da se sprovode kontinuirane obuke policajaca, te da postoji saradnja sa Centrom bezbjednosti u Podgorici i Nikšiću, kao i zajedničke platforme o inkluziji LGBT osoba, a da su procesuirana dva slučaja napada na članove i aktiviste LGBTI u 2015. godini, i to u Budvi i Beranama.

Radošević Marović je kazala da su zahvaljujući radu policije sve parade ponosa uspješno organizovane, osim one u Nikšiću zbog, kako je navela, prije svega neadekvatnog izbora datuma održavanja – dana oslobođenja. Ipak, ona je istakla potpisivanje Memoranduma o razumijevanju, sprovođenje promotivnih kampanja, organizovanje tematskih planskih večeri, te obezbjeđivanje kontinuiteta u procesuiranju slučajeva.

Preporuka 15:

Podstiče Vladu da sprovede održive ekonomske reforme, da se bavi pitanjem velikog neformalnog sektora i uopšte poboljša poslovno okruženje; insistira na potrebi za efikasnom borbom protiv izbjegavanja poreza; izražava zabrinutost zbog pravosudnih i pravnih nejasnoća, uključujući izdavanje dozvola, postupke poreske uprave i izvršavanje ugovornih obaveza, koje bi mogle predstavljati rizik za ekonomske aktore i obeshrabriti strana ulaganja.

U ime Ministarstva finansija, o realizaciji ove preporuke govorio je Novo Radović, generalni direktor Direktorata za poreski i carinski sistem, ističući reforme i preduzimanje administrativnih mjera u okviru poreskog i carinskog sistema koji su na određeni način posljedica dešavanja u privredi i na tržištu. Zavod za statistiku, kako je kazao, trenutno radi na uspostavljanju mehanizma za mjerenje sive ekonomije i pružanje egzaktnih podataka. Govorivši o borbi protiv izbjegavanja plaćanja poreza, naglasio je važnost otvaranja oba pregovaračka poglavlja, 16 – Porezi i 29 – Carinska unija, što je potvrda napretka u datim oblastima. Što se tiče jačanja zakonodavnog okvira i administrativnih kapaciteta, donešeni su zakoni u oblasti poreske

administracije, kapaciteti se unapređuju i povoljnija je starosna struktura službenika, a Radović je najavio i prijem novih službenika. Za kraj, pomenuo je da je u carinskom sistemu u toku razvoj sistema za akcize i praćenje roba.

Preporuka 16:

Poziva na jačanje socijalnog dijaloga među različitim partnerima i dalje jačanje prava osoba koje osnivaju nove sindikate; poziva, takođe, na angažovanje u javnim raspravama, definisanje i usklađivanje ekonomske politike kako bi se, između ostalog, smanjile regionalne razlike i iseljavanje stanovništva sa sjevera na jug zemlje, a i van zemlje; pozdravlja izmjene i dopune Zakona o radu kako bi se regulisala prava zaposlenih u slučaju stečaja; podstiče Vladu da ubrza rad na svom prvom programu reforme politike zapošljavanja i socijalne politike da bi se utvrdili i riješili glavni izazovi sa kojima se Crna Gora suočava u području politike zapošljavanja, socijalne uključenosti i smanjenja siromaštva.

U ime Ministarstva rada i socijalnog staranja, Simović je kazala da je zakonski uređeno i svima omogućeno osnivanje sindikata u skladu sa potrebama. Najavila je da će novi Zakon o radu da se usvoji do kraja 2017. godine, kao jedan od najvažnijih u ovoj oblasti i regulisaće i pitanja stečaja, a podsjetila je da je osnovana Radna grupa koja intenzivno radi na izmjenama zakonske regulative.

Poslednja preporuka koja je razmotrena bila je:

Preporuka 7:

Primjećuje napore koji su nedavno preduzeti da bi se poboljšali mehanizmi savjetovanja sa organizacijama civilnog društva u cilju postizanja veće transparentnosti u donošenju politika i zakonodavstva u okviru sveobuhvatnog procesa i ohrabruje dalje ulaganje i jačanje napora; poziva vlasti da povećaju transparentnost procesa reformi omogućavajući pristup javnosti relevantnim informacijama kao što su mjerila, ekspertska mišljenja na predložene zakone; pozdravlja javne rasprave o reviziji akcionih planova za poglavlja 23 i 24; i poziva na dovoljan vremenski okvir za sadržajne konsultacije sa organizacijama civilnog društva.

U ime Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, Snežana Radović je istakla stalnu komunikaciju i otvorenost procesa, koja je prepoznata i od EU, te podsjetila da je od marta prošle godine u funkciji sajt www.eu.me na kome se mogu naći svi dokumenti iz pregovaračkog procesa koji ne nose oznaku „Interno“. Ona je istakla da civilni sektor učestvuje u realizaciji akcionih planova za poglavlja 23 i 24, te da je u toku izrada Programa pristupanja za period 2016 – 2018. godine. Dalje, zaključci sa sastanka Savjeta za vladavinu prava su takođe dostupni javnosti, a zainteresovana javnost je uključena u rasprave o propisima u ovoj oblasti.

Poslanica Drobnjak imala je pitanje da li se na sajt postavljaju ekspertska mišljenja na zakone. Radović je kazala da se izvještaji eksperata ne stavljaju na sajt, ali da se njihova mišljenja na zakone mogu dobiti na uvid po osnovu prava o slobodnom pristupu informacijama.

Nakon iscrpne rasprave, zamjenica predsjednika Odbora Marija Maja Čatović zahvalila se gostima i zaključila 42. sjednicu Odbora.

Sjednica je zaključena u 15,00 časova.

SEKRETARKA ODBORA

Marija Maraš s.r.

ZAMJENICA PREDSJEDNIKA ODBORA

Marija Maja Čatović s.r.